

SZERKESZTŐSÉG

hova

a lapba szánt kéziratok
reklamációk
küldendőkSzékelyudvarhely,
ev. ref. papi lakás.Előfizetési pénzek,
Becsek Dániel Fia
könyvnyomdájába inté-
zendők: Sz.-udvarhely
Árpád-utca 3.

VASÁR NAP

KÉPES CSALÁDI HETI UJSÁG.

van

FŐSZERKESZTŐ:
NAGY KÁROLY, ref. theol. tanár.
FELELŐS SZERKESZTŐ:
VAJDA FERENCZ,
székelyudvarhelyi ref. pap

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
»Egyházi Értekezlete«

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

Pünköst.

Kegyelem és béreesség bővülködjék rajtatok az Istennek és a mi Urunk Jézusnak ismerete által!

«*Israel nemzetségének férfiai, halljátok meg e beszédeket: Ama názáretbeli Jézus, ki valóban megbizonyított Istentől ti nálatok hatalmas erők, csodatételek és jelek által, melyeket Isten cselekedett ő általa ti közöttetek, a mint ti is tudjátok, Istentől bocsáttatott férfinak lenni!*»

Ez a hatalmas és erőteljes bizonságtétel szólalt meg Jeruzsálemben az első pünköst ünnepére felgyült sokaság előtt annak a Péternek az ajkán, a ki néhány héttel azelőtt még csak az egyszerű szolgáló leány előtt sem merte elismerni, hogy ő is ama galileabeli Mesterhez tartozik.

«*Itéljétek meg, néktek kell-e inkább engedniünk, hogynem Istennek? Mert nem lehet, hogy a melyeket láttunk és hallottunk, azokat ne szóljuk!*» — mondják a zsidó főtanács előtt azok a tanítványok, a kik még ötvenhárom nappal azelőtt félve, remegve rebbentek szét a Golgothára hurczolt Mester mellől és csak messziről kísérték fájó tekintettel azt a roskadozó alakot, a ki nehezen vonszolta keresztjét.

Egy ilyen napon teljesedett be rajtuk a megdicsőült Urnak az ígérete: »*mikor eljő amaz az igazságnak Lelke, minden igazságra vezérel titeket!*«

Legyen dicséret, dicsőség és hálaadás Istennek, a mi Atyánknak, hogy a maga Szent Lelke erejével támasztott hatalmas tanubizonyosságokat, a kik nem szünnek meg szólani ama nagyságos dolgokról, a melyeket Ő készített a mi üdvösségünkre!

A Szent Léleknek sebesen zugó szél zendülése ma is végig viharzik a világon. Ma is teremt. Ma is hoz új erőt, új életet. A törekeny, félénk jellemet kőszikla szilárddá alakítja át. A kételkedőt hívővé teszi. A kétségbeesettet vigasztalásával felemeli. E világnak gyermekét Istennek gyermekévé magasztalja fel, hogy az fogadott fiúságot venne és lenne az Isten gazdagságának örökösévé és a Krisztusnak örökös társává. A bűnöst bizonyossá teszi az ő váltsága felől és aranyhidat mutat neki, a mely átvezeti őt ama tatóngó mélység és szakadék felett, a mely a félelemnek lelke által támasztatott közte és az ő Ura Istene között. Ma is segíti a mi erőtlenséginket és megtanít, hogy mit kelljen kérnünk; sőt ő maga esedezik mi értünk megmondhatatlan fohászzkodásokkal.

Az Istennek ezt a Lelkét meg ne oltjátok! Ismerjétek meg és higgyétek el az Istennek hozzánk való szerelmét, mert az Isten szeretet és a ki a szeretetben marad, az Istenben marad és az Isten abban! Tárjátok ki sziveiteket amaz ige hirdetésének, a melynek prédikálására most is hozzatok bocsátjuk egyik ifju aát és engedjétek meg alkalmas időben a kegyelem beszédjének, a mely hív titeket és tanubizonyosságot tesz a Szent Lélek megszentelő és újjászülő ereje mellett!

Érezze meg minden lélek ma a Szent Lélek szárnyának érintését és támadjon annak nyomán minden szívben erős hit, szent meggyőződés, hogy örök életet adott nekünk az Isten és ez élet az ő Fiában vagyon! Boldog ünnepeket kíván minden atyafiának

Keressey Béla.

Piros pümköst napján.

Piros pümköst napján,
Szép, suhanó szárnyon:
Szállj át »fehér galamb«,
Szentlélek galambja,
Az egész világon
Béke legyen szárnyad
Mindenik csapása,
Hogy sziv, ha hitetlen,
Lélek, békületlen:
Legyen békessége,
Legyen gyógyulása!

Piros pümköst napján,
Mennyei jel képpen,
Oh égi »tüzes nyelv«,
Gyuladj ki felettünk,
S zendülj meg a légben,
Hirdesd ki még egyszer
Világ hallatára:
Hogy az eszme ellen,
A Szeretet ellen
Hasztalan a világ
Minden Golgotája!

Szabolcska Mihály.

Jókai Mór életének rövid története.

A »Vasárnap« terjedelme nem engedi, hogy Jókai Mór-nak, hazánk koszorus költőjének élet-történetét részletesen közöljük. Itt éppen csak egy

pár főbb vonást vetünk papírra abból a tüneményes ritka szép életből.

Jókai Mór Rév-Komáromban született 1825 február 19-én, atyja József, az ásvai régi nemes Jókai-család sarjadéka, ügyvéd volt és árvagyám, anyja Pulay Mária; a három gyermek közt Móricz volt a legkisebb, s az egész család szemefénye. Erős képzelődése korán nyilatkozott; atyja elbeszélései az 1809-iki nemesi felkelésről, melyben résztvett, meg a magyar történelemből, élesztették érdeklődését és mesélő hajlamát. Az elemi iskolába már bizonyos ismeretekkel került, osztályában hamar első lett, s a tanító gyakran magánál fogta az eleven eszű fiut, hogy szép történetekkel, rejtvényekkel mulattassa. Így rákapott a verselésre is, és már 9 éves korában megjelent két versikéje. Tanulmányait Komáromban kezdette meg. Itt ismerkedett meg Petőfi Sándorral, kivel aztán testi lelki jó barátság fűzte össze. Később Pozsonyban és Kecskeméten tanult, hol a jogot végezte. 1844-ben ügyvédbojtár lett; 1846-ban megszerezte az ügyvédi oklevelet, de a mint az első pörét megnyerte, letette az ügyvédi diplomát és egészen az irodalomnak élt. Nyilvános írói pályája 1845-önkezdődik, a mikor Pestre költözött. Több lapnak lett a munkatársa, s maga is több lapot szerkesztett, mint az: Életképeket, Pesti Hírlapot, Esti Lapokat, Üstököst, Magyar Sajtót, Hont. Legutóbb a »Magyar Nemzet«-nek volt főszerkesztője. Első regényét, s a Hétköznapiakat 18 éves korában írta. Azután száz, meg száz kötetre ment regényeinek száma. 1848 márcziusban Jókai Petőfivel együtt a pesti ifjuság egyik vezére volt. Ezzel a politika terére lépett a szabadságharcnak a

TÁRCZA.

Alkony.

(Falusai találkozás.)

A »Látó« tetejéről még egyszer visszanez a veres palástba burkolt nap, hogy bucsut intsen az egész világnak. Az a piros, mi ott lebeg az ég peremén, átmenet a ragyogó fehérből abba a semmit mondó szürkeségbe, mely mint kíséret nyomán jár a diszbe öltözött fényes urnak: az ég nappali urának. A szellő, mely a sárguló lomb között meg-meg zizzen, lepergeti minden ágról a maga levelét, hogy úgy menjen tovább új adót szedni, elmulást, hervadást vinni szerte-széjjel: gyenge zenéje az ősz bus költészetének. A letarolt mező, kopárságával, a megszedett szőlő elpirult leveleivel... az elsárgult kukoricza foszló levele: ujjongástól, ünnepléstől kifáradt tömeg, várja a lepihenést, a nyugalmas éjszakát.

* * *

Hátam mellett zörejít vet a haraszt... megzizzen a fehérre aszalódott fű, öreg ember; régi ember áll meg, ismerős, barátságos. Barla vonása, hogy szinte meglepődve szólítnám meg, de megelőz egy szerencsés jó estével.

»Jó estét Barla bátya,« adom a választ.

»Merre, mi jártabb?« »Hát csak csendesen, hazafelé.« »Aztán — hol járt kend?« »Csak erre voltam a szénafűn.«

»Hát ott mit igazított.« Eladtam a mult héten egy kis kukoriczát, s ma meg be mentem bevásárolni egyetmást a ház számiára, a fiam ott megv az uton alatt, magam meg megnéztem a juhok téli takarmányát.«

»Hát aztán azért jött-e fel a szénafűre, ezért kellett kendnek akkora kerülővel hegyet mászni, hiszen holnap kevesebb fáradsággal, s jobb móddal is megnézhetné volna?!« »A megnézést jobban lehetne holnap«, de itt lakik a kis unokám az erdő alatt, ott Eke Pista tartja a leányom, hát benéztem hozzá, hogy lássam meg; fáj még az unokám keze, hogy megégette a mult héten; meggyógyult-e a leányom lába, mert erősen meg volt kelve, még az ősz elején tövis ment bele... s azóta kinlódik, csak úgy sántikál a ház körül, teveget egyetmást.«

»Hát most talán jobban van?«

Jobban lenne, csak ne kellene, hogy járjon annyit, mindig kell hogy tegyen egyetmást; a kis malacz dolga, a gyerniek gondozása, az urának étel, hát bizony nem győzi olyan könnyen, olyan jól, mint eddig.« »Talán nincs a ki segítsen?«

»Lenne biza', de a kisebb leányom otthon

március napokban mint szónok, később mint hirlapíró tett szolgálatot. A márcziusi 12 pontot éppen abban az épületben, a Múzeum csarnokában, hol ravatalát is felállították mondották ki. Az izgalmas, eseményekben gazdag napokban a szépirodalom terén aránylag kevesebbet dolgozhatott. Ez év augusztus 29. vezette oltárhoz Laborfalvy Benke Rózát, a nemzeti színház művésznőjét, ki szellemével és kedélyével a legüdvösebb hatással volt reá. Kossuthtól küldve politikai megbízással is járt a bécsi felkelőknél. *Jókai* azonban nemcsak mint regény- és novellairó, humorista, politikai szónok és lapszerkesztő, hanem mint politikai versíró és drámaíró is nevezetes. Politikai satirái a 60-as években nagyon tetszettek. Drámáit többnyire elbeszéléseiből és régényeiből dolgozta át. A szeret és a tisztelet legváltozatosabb jelei nyilvánultak iránta egész pályáján. Az akadémia 1858. levelező tagjává, a Kisfaludi-társaság 1860. rendes tagjává választotta, 1861. az akadémiának rendes tagja lett, 1882. pedig tiszteleti tagja. A Petőfi-társaság az ő elnöksége alatt alakult meg és áll fenn 1878 óta. Műveit a királyné is kedvelte, 1876. a király a Szent István rend kiskeresztjével tüntette ki, 1885. Rudolf trónörökös kérte fel munkatársául, illetőleg az Osztrák-Magyar Monarchia magyar részének főszerkesztőjéül. A felsőbaranyai református egyházmegye 1862. világi elnökévé választotta. A magyar közélet, irodalom és társadalom megújuló óvációkkal ünnepelte a költőnek 50-ik és 60-ik születésnapját, de különösen nagy-szerű arányokban, az egész nemzet lelkes részvételével ünnepelt 50 éves írói jubileumát 1894. január 6. József főherceg védnöksége alatt alakult meg az ünnepet rendező bizottság. Jókait ez

alkalommal a kitüntetések egész özönével halmozták el. A király elismerését és jókívánatát miniszteri ellenjegyzéssel a hivatalos lap közölte. A királyné Stefánia özv. trónörökösne, József főherceg, a bolgár fejedelem üdvözlő-leveleket intéztek hozzá. A szerb király a Szent Száva-rend nagykeresztjét küldte meg. A városok, Budapest fővárossal élükön diszpogárúkká választották; az irodalmi, tudományos, közművelődési és egyéb testületek, kormány, törvényhatóságok és városok diszoklevelekkel és üdvözlő iratokkal tüntették ki. Magyar hölgyek, művészek, különféle társulatok értékes ajándékokkal, albumokkal árasztották el. Az ünnep maradandó emlékeül létesítették összes műveinek nemzeti diszkiadását, mely magában foglalja a jubileum időpontjáig megjelent összes szépirodalmi munkáit 100 nagy kötetben. A nagy-szabású vállalat, melyre 200 forintjával hirdették előfizetést, a legjobb sikerrel járt, a föltételezett 1000 előfizetőjénél jóval több gyűlt össze, úgy hogy a rendező bizottság a jubileum napján átadhatta a költőnek az előfizetési összeg felét, 100,000 forintot, mint nemzeti tiszteletdíjat. A kiadás a költő szerkesztése alatt, a Révai testvérek utján jelent meg.

Ime főbb vonásokban Jókai élete!

Van-e Szentlélek?

Sokan kétségbe vonják az Szentlélek létezését. Miért? Mert nem látják. Megvárnák, hogy a Szentlélek valami nagyon is kézzel fogható dolgot cselekedjék; akkor talán inkább hinnének benne. Pedig! Nincs-e a természetben ezer és egy

kell hogy maradjon, mert az anyja nem bírja már a dolgot, használja már ókelme is a segítséget.»

»Jöjjön, menjünk szépen előre itt az élen, aztán elmondja nekem sorát szépen ameddig haza érünk . . .

Nagy a sora annak jó uram! Ha én irni tudnék, ha éjjel-nappal mind irnám — nem lenne annak sohasem vége, mert a szegény ember élete olyan, hogy többet lehet róla elmondani, mint a gazdagokéről.

»Hát csak mondja el szépen, amit akar, jobban megyünk, ha szót hallunk egy folytába.«

Most három esztendeje, hogy az én leányom férjhez ment. Az ura akkor szabadult meg csak a katonaságtól, ősszel hazajött s a farsang elején meg is volt a lakadalmok. A magam emberségéből ami csak tellett, mindennel elláttam őket. A négy tehenem közül odaadtam a tejelőt, az el-meddültekkkel én maradtam, a két hizó közül a jobb, az is velük ment az erdő alá. Az asszony odaadta felit az első házban ami volt mindennek, párnától a legutolsó orsó fejtőig ellátta. Jól is ment a dolguk elsőbben. De tavasszal elvitte a betegség a tehenet, a fiam juhait megette a mé-tely, a tyukokat elhordta a róka: olyanok lettek mikorra megzöldült a fű a házuk előtt, mint az erdő a ház háta megett. Akkor eljött hozzám a

leányom: kért, hogy segítsünk rajta . . . adjunk valamit, mert már alig van mit egyenek, pedig még sok van az »ujk«-ig. Segítettünk volna rajta, de már nekünk sem volt, hát bementünk a városba, ott alá kellett írjunk egy hosszú papiroost. A vejem aláírta, én csak pennát fogtam s oda-tette az apatársam is az ő nevé. Arra kaptunk kilenczvennyolcz pengőt meg egy koronát. Avval vettünk egy kis gabonát, egy bornyut, hogy legyen miből élni szegényeknek. S úgy szokotál-tuk, a míg megnő a bornyu, hát könnyen visszafordíthatjuk az adósságot, s még hozzá nekünk is marad . . . Telt-múlt az idő, elé is vették volna »cselédjeim« magokat. Vettek egy nyilat harma-dába s azt szépen megkapálták ketten. Mikorra lefejtették a megszáradt törökbuzát, hárman vol-tak hozzá. Dolgoztak aztán háromért. A jó Isten meg is segítette őket, élhettek, de a városbeli nagy adósság, az mind a nyakunkon volt; alig fizették az interest is.

Hát úgy gondoltam, hogy segítek valamit rajtuk. Egyszer, mikor eladtam most egy eszten-deje egy jó tinót, harmincz forintot letörlesztettem értük. Most a nyáron újra kifizettem husz pen-gőt, hogy könnyebb legyen az élet. Azért jártam most náluk, hogy lássam: tudnak-e a jövő héten interest adni, mert még nem csináltak pénzt a a gabonából egy krajczárt se. Ha nem tudnának.

dolog, melyet nem láthatunk, de, a mely mégis létezik.

Vajjon ki vonná kétségbe, hogy a szél valóság, midőn látja az orkánt, mely a hullámokat torony magasra felkorbácsolja; az emberi hajlékot pillanat alatt szétszaggatja? Ugyebár, mindeki érzi létezését, mikor gyönyörtől, tavaszi reggelen enyhe szellő suhan el s harmatgyöngyökből ragyogó koronát fűz a bókoló virágok szép fejére.

Vagy ime, itt van a villamosság. Láttá-e valaki? Ugy-e nem? De mindenki tudja, hogy van. Lennie kell. Mert ezer és millió mérföldeken keresztül csupán egy vékonyka sodronyon repül, hogy híreket hozzon.

Nem látta senki sem a működő erőt magát és mégis megvan győződve mindenki arról, hogy valóság; sőt az emberi elme egyik legszebb diadalmának azt tartja, a midőn a természet titkait kutatva, jármában hajtotta a vilamosságát.

Ketten vitatkoztak egyszer. Egy mindent tudó doktor s egy jó öreg ember.

Nincsen lélek, — erősítgette a doktor; avagy látott-e ön valaha lelket?

Nem, volt a válasz.

Talán hallotta a lelket?

Nem.

Ugy lehet, izlélte?

Nem.

Akkor minden bizonynyal tapintotta?

Nem.

Hát akkor érezte-e?

Igen, uram! Azt már érzem, hogy van lelkem.

valahogy csak igazitanánk ezen is valamit, nem hagynám őket a bajba.

»Hát csak segítsen rajtok, megáldja érette a jó Isten,« szóltam Barla uramnak.

»Segítek is, ha lehet, mert az én cselédeim«, azokat pedig el nem hagyhatom, ameddig az én napom is el nem alkonyodik.

Hány esztendő lehet kend bátya? Ugy vagy hetven, de ameddig birom magam, megteszem a dolgom, úgy, hogy a nap nekem köszön reggel, áldással bucsuzik tőlem este... Teszem az én dolgom minden nap, amíg bealkonyodik nekem is végkép.

Na már a faluban vagyunk, én erre tartok. Jó éjszakát, az Isten áldja meg az urat.

Jó éjszakát.

* * *

Csak szürkeség, semmitmondó szürkeség az élet nap nélkül... Szürke a rög is, megsötétül az ut is. Feketét vált minden udvar, nincs nap, nincs élet. Alkonyodik.

Kietlen sivárság a lélek, őszi hervatag táj... megfakult világ... Alkonyodik.

Támad új reggel, lesz új fény, ragyogó élet, mert tudjuk, hogy azért alkonyodik. Új élet, az elmulásban, elevelenség a dermedtségben, ha áthatja a lelket a szeretet.

(Feketelak.)

Osváth Lajos

Ám jól van — szólt az orvos. Láthatja kedves bátyám, hogy négy érzéke tiltakozik az ellen, a mit ön egyetlen érzékével tapasztalni vél.

Világos tehát, hogy nekem van igazam.

Megáljon csak, édes tudós uram, ön orvos.

Látta-e valaha a fájaldmakat?

Nem.

Hallotta — ugy lehet.

Nem.

Izlelte?

Nem.

Tapintotta hát?

Nem.

De érezte?! . . .

Óh igen, jó magamnak elégszer volt alkalmam rá.

Nos, akkor nem hiszen, hogy kétségbe vonná a fájaldalom létezését?

Semmi esetre sem.

Helyesen kedves uram. Látja, épen így vagyunk a Szentlélekkel is. Ha egyetlen egyszer éreztük hatását, nem fogjuk balgatagon kétségbe vonni létezését csak azért, mert színről-szinre soha sem láttuk.

(Francziából.) Bardocz.

Molnár Imréné.

Isten igéje.

— Hol vagyon a ti hitetek? —

Luk. VIII. 22—26.

Mester, Mester, elveszünk! Így kiáltottak fel a megrémült tanítványok, a mikor a szélvész és vihar elmerüléssel fenyegette a hajót, a melyben a Megváltó oly csendesesen elszenderedék. A felébredt Jézus e kérdést intézte a kétségbeesett tanítványokhoz: Hol vagyon a ti hitetek?

Mester, Mester, elveszünk! E panaszt hangoztatja most is a megrémült halandó. Az országban zendülés, vérontás s más veszedelem napi rendszeren van. Egymás után jönnek a Iób hírek. Virágzó falvak a pusztító tűzvész martalékai lesznek. Az ég elzárta előttünk áldást adó nedvességét s a szárazság veszedelme fenyegeti az országot. Bizony sok vihar és szélvész hányja nemzetünk hajóját. Nem csoda, ha a félenkebb lelkűek aggodva hangoztatják: Mester, Mester, elveszünk.

Ugy tűnik fel előttünk minden, mintha elhagyott volna minket az Isten. Elhagyva, elhagyva, — mily szomorú gondolat ez. — Mint az országúton a kő, — mi is elhagyva várjuk a szabadságot. — Hiszen az ember a közös életre van teremtve. — Szeretni és szeretettet, ez az élet boldogsága. — Az élet szeretet nélkül halál. Borzasztó ha nem tekint reá a szerető szem, ha kezében nem érzed a baráti kéznek meleg szorítását, ha vigasztaló szó nem vidítja fel összetépett lelkedet. Még borzasztóbb, ha nem csak elvagyunk hagyva, hanem eltaszítanak, lábbal tapodnak bennünket.

Jézus is volt már ilyen helyzetben. Mikor

mindenki elhagyta, végső fájdalomában így sóhajtott: Uram miért hagytál el engem?

Valóban Isten országának történetében nem fordult elő alak, a ki oly mélyen érezte volna e szót, *elhagyva*, mint Jézus. Pedig sokan voltak hasonló körülmények közt. Noé egész magányos életet élt vala abban az időben, a mikor az emberek elfordultak Istentől. Ábrahám eltávozott Lot-tól, mert nem értették meg egymást. Dávid a pusztán hangosan panaszkodott: *Eli, eli, lama asabthani!* De ezek körül mégis voltak emberek, akik legalább meleg, szerető szívvvel enyhítették a magányos élet komorságát. Még Jobnak is voltak barátai, a kik legalább vigasztalni akarták őt a szenvedéseiben. Igaz, hogy ez a vigasztalás mindig rosszul ütött ki, de még is résztvevő szívből jött.

A mi elhagyatottságunkban miféle vigasztalás használ? A veszedelmet mi tüzi el fejünk felett? Talán mi magunk? Hiszen bennünk van a baj. Elégedetlenség pusztít a lelkekben. A munkásoknak nagyobb munkadíj kell, a szegények gazdagok akarnak lenni, a műveletlenek gyermekeikből már urat akarnak nevelni, mindenki életviszonyain fejtül kíván emelkedni, valóban borzasztó, forradalmi időt élünk, mindenfelé csak elégedetlenség s boldogtalanság mutatkozik. Hol az orvos? Hol a gyógyszer?

Nem a szuronyok hegye, nem az erőszak és semmiféle világi bölcsesség és tudomány nem gyógyítja meg a népet.

Hol vagyon a ti hitetek? Ez a kérdés tapint eleven husra. Ez hiányzik a nép szívében. A régi gyermeki hit, mely mellett egykor olyan boldog volt. Igen régen, a mikor még nem voltak féltudós emberek, a mikor a tudákos félmivelttség nem ingerelte népünket, nem lázította a tömeget. Akkor még szelíden hajlottak a jó szóra s nem pártoltak el a jó pártortól. Akkor még több volt a hit és bizalom s kevesebb a tudás.

Hol van a ti hitetek? Hol van a régi szent fegyelem? A kételkedés lopozott be a szívbe, az a borzasztó kételkedés, hogy nem függ minden Isten kezétől. Tovább mennek, azt mondják, hogy nincs Isten, hogy nincs láthatatlan világ. Ez borzasztóbb kételkedés még annál is, ha a gyermek azt mondja: édes apám, nincs édes anyám, nincs otthonom, nincsen hazám.

Hol vagyon a ti hitetek? Mikor tanuljátok meg azt, hogy az ember lelkében valami magasabb vágy is van. A közvetlen érintkezés Istennel, a benne való élet s az életbiztonság, a melyet nyerhetünk, ha vele összeköttetésben vagyunk. Az a tudat, hogy Isten soha se csal meg minket, ha nála megmaradunk s kitarás van bennünk. Az ő léte reánk nézve a legközvetlenebb vigasz-

talás s a reszkető szív bátran adhatja oda magát, mert ott teljes biztosságban lesz.

Igaz, gyakran vezet el minket is az Ur az élet pusztaságaira, a hol elveszi tőlünk rövid vagy hosszabb időre az élet örömet. Jöhet ránk testi nyomoruság, lelki bágyadság. Lehet a mi életünk magányos, elhagyott pusztaság, az emberek elfordulhatnak tőlünk, a világ megvetéssel sujthat. Még az is megtörténhetik, hogy az Isten mindent el vág tőlünk, a mi élvezetet s jó kedvet ad e világon. Ilyenkor az élet sötét völgyében azt kell mondanunk »Mégis az én szívemnek kősziklája te vagy Isten, mindörökké« (73. zsoltár.)

Milyen pompás dolog, ha a leveleitől megfosztott fa is dicsőíti az Urat. A csapások idején nem lemondással, hanem egy jobb jövőbe vetett szép reménnyel kell dicséernünk a Teremtőt, a ki a pusztaságból új életet fakaszt s az összedőlő örömek romjaiból új kedvet, boldogságot és békességet teremt.

Király Béla.

MAKAROV OROSZ TENGERNAGY.

124. Ének.

(Mutatvány az új énekes könyvből.)

Szentlélek, ó! jövel, jövel,
Lelkünkbe új erőt lövelj!
Villanva szállj, mint égi láng,
A szent tüzet áraszd reánk;
Jövel te is táthatlanul,
A mint az ég harmatja hull.
Áthatni bágyadt szívünket,
Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Jövel, jövel, pünkösti szél,
Kettős tüzes nyelv, szólj s beszélj;
Midőn a bűn tör ellenünk,
Erőd legyen a fegyverünk;
Buzdítsd a jót, ég bajnoka,
Hogy ne legyen félni oka,

Midőn a te neved által
Isten ügyéért harcol bátran,
Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Szállj le reánk, te égi fény,
Ha elhagy a földi remény;
Légy biztatónk, légy vigaszunk,
Ha jajba tör ki panaszkunk;
Mint angyalunk szállj csöndesen,
Bánatunkhoz szólj édesen,
Könnyet törülj, sebet köss be,
Fájó szívet gyógyirral tölts be,
Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Uj életért zendül imánk,
Isten galambja, szállj reánk,
Hadd hassa át a sziveket,
A békesség és szeretet!
Uj ég, új föld ugy jó veled,
Ha szívünket megszenteled
És a népek, mint testvérek,
Egymást szeretve, benned élnek,
Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Szentlélek, ó! jövel, jövel!
 Maradj az Ur hiveivel;
 Örök igazság, új erő,
 A mennyekből siess elő!
 A csüggedőt te lelkesítsd,
 Győzni a hivat te segítsd,
 Reményt te nyujts sziveinknek
 És te taníts szeretni minket,
 Szentlélek, ó! jövel, jövel!

Hazai krónika

— 1904. május 19 —

A képviselőház május 13-iki ülésén terjesztették elé azt a határozati javaslatot, melyben megköszönik a királynak, hogy Rákóczi hamvai hazaszállítását megengedte. A javaslatához előbb Br. *Podmaniczky* Frigyes, a szabadelvű párt elnöke szólott, azután *Thaly* Kálmán. A pártközi egyezség útján létre jött és elfogadott indítvány így hangzik: Határozza el a Ház, hogy ő felségének azon fenkölt királyi tényecért, amely szerint folyó évi április hó 18-án kelt legmagasabb kéziratával II. Rákóczi Ferencz hamvainak behozatala tárgyában a kormányt javaslatlételre utasította, a magyar nemzet nevében hálás köszönetét fejezi ki és annak ő felsége előtt illő módon leendő tolmácsolásával a Ház elnökét bizza meg s ez iránti határozatát szives hozzájárulás végett a főrendiházzal is közli.

A községi és körjegyzők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot május 14-én megszavazta a képviselőház.

A delegációk ülése május 14-én kezdődött meg. Nem kis meglepetés érte ezen a két országot, mert a költségvetésből kitűnt, hogy a hadsereg számára 163 millió új költséget kérnek. Ebből 88 millió korona esik új ágyuk beszerzésére; 75 millió korona hadihajók építésére. Magyarország lélekszám után 56 millióval szegterhelve. Az állampénztárban nem lévén meg ezen összeg, a kormány kölcsön útján akarja fedezni.

Törökország ellen Goluchovszky, közös külügyminiszter a delegációban nagyon harcias beszédet mondott. Törökországot komolyan megfenyegeti, amiért a Balkán félszigeten nem tud rendet csinálni és ama reformokat, melyeket az európai hatalmak közöcen megállapítottak: nem lépteti életbe. Állítólag a reformok azért nem hajthatnak végre, mert Olaszország a háta mögött állana Törökországnak. Ha ez igaz, akkor az olasz-osztrák-magyar és német hármasszövetség felbomló félben van. Olaszország most nagyon ölelkezik Franciaországgal. Ausztria-Magyarországra azért haragszik az olasz király, mert Ferencz József, sem az apja, sem a nagy apja látogatását nem viszonzta — a pápa miatt. Goluchovszky megnyugtatta a delegációt.

Világkrónika.

Japán-orosz háború. Az egész világ nyugtalanul várja, hogy mi történik keleten. Eddig szárazon és vízen a japánok győztek. Sutung után még két szárazföldi erődöt vettek el az oroszoktól és rohamosan szorítják vissza. *Kuropatkin* orosz hadvezér azt sürgönyözte a cárnak, hogy mig katonát nem küld, nem tud semmit csinálni. A japánok mind több ponton szállanak partra. Porth-Arthur erődöt a tenger felől egészen elzárták. Az orosz hajók téltlenségére vannak kárhóztatva. Szárazon is megszakították az összeköttetést Porth-Arthurral. Még csak az van hátra, hogy bevegyék. Porth-Arthurban 15—18 ezer orosz katonára van és állítólag kilenc hónapra elvannak látva eleséggel. Dulni orosz kikötőt magok az oroszok felrobbantották, hogy ne kerüljön japán kézbe. A szárazon most foly — mint hírlik — egyik nagy döntő ütközet.

Egyházi élet

Szászsebesi magyar kálvinista templomunknak *Orth Ambrusné* urnó, a nagyhirű Barabás festő unokája, szül. Maszák, egy saját kezűleg készített művészi kivitelű Gobelin festésű, 200 kor. értékű »Jézus egyedül« feliratu, urasztali terítőt ajándékozott és egy 50 kor. értékű borosztó kelyhet, hazafias sorok kíséretében. *Zs. Wersényi Róza* urnó Selmeczbányáról szintén a szászsebesi templomnak egy 150 korona értékű, kettős nehéz selyem szent edény terítőt ajándékozott; egyik oldalán szép festéssel, szőlőgerezdek, buza kalászok és buzavirágok koszoruja, nemzeti színű szalaggal összefoglalva s a koszoruban e felirással »Isten áld meg a magyart!« Másik oldalán gyönyörű himzéssel és e felirattal »Forrón szeretett szülőim Zs. Wersényi László, zs. Wersényi szül. rettegő Visky Klára és egyetlen testvérem Laczi drága emléküknék szentelve 1904.« Mindkét igaz hönleány tette önmagát magasztalja. Nemes szívök, fenkölt lelkök a messi távolból megérezte, hogy a régi fejedelmi Erdély e nemzeti szempontból veszélyeztetett pontján szétszortan élő véreink leginkább reá szorultak a magyar társadalom segítő jobbára, hogy midőn Isten dicsőségére visz vallásos keblök áldozatot, a hazaszeretet oltáránál is drága áldozatot végez. Fogadják mindketten a szászsebesi ev. ref. egyház mély és örök háláját, drága életüket pedig tegye boldoggá a jóságos Isten. *Hubay* Zsigmond kir. erdőtanácsos, mint egyházgondnok, *Benedek* Károly adminisztrátor pap, egyhm. főjegyző.

Szász Károly utóda. A budapesti református egyház *Szász* Károly nyugalomba vonult pesti lelkész helyébe *Petri* Elek theologiai tanárt választotta. *Petri* komoly püspökjelölt is volt, csak néhány szavazattal kapott kevesebbet, mint *Baksai*. A pesti egyház tehát így is megnyerte papjának a kiváló egyházi; buzgóságu *Petrit*, a ki nagy erősege lesz ott a protestántismusnak. Adjon Isten szerencsét is neki.

Kegyesség útja.

Önmagát akarja meglővetni egy katonáért.

A francia-német háboru alatt történt, hogy egy angol pap a németek által megszállott területen utazott keresztül. Ott találkozott egy idős német uri emberrel, ki szintén azon irányt választotta utra. Csakhamar barátságot kötöttek és elhatározták, hogy együtt utaznak tovább. Amint egy napon együtt künn sétáltak látták, hogy néhány katonából álló kis csapat közeledik feléjük. A kis csapat egyik meglánczolt, fogoly katona társukat kísérte. Megvárták míg hozzájuk érkeztek. Akkor megkérdezték a vezető tisztet: »Mit akarnak a fogoly katonával?« »Meglőni.« »Miért?« »Az elesett katona társait fosztogatta ki és így a törvényeink értelmében föbe kell őt lőnünk.« »Szegegy ember« — szólt a pap. — »Valjon készen van-e a halálra.« »Nem tudom«, — válaszolt a tiszt, — »ha kedve van beszélhet hozzá.«

A pap élve az engedélyvel azonnal beszélni kezdett a fogollyal a lélekről, az üdvözítésről. Alig szólott néhány szót, a nyomorult ember elkezdett hangosan zokogni. Az egyházi férfi megütödvé tekintett rá s azt hitte valami olyat mondott a mi egészen meghatotta. Azonban csakhamar meggyőződött, hogy hitében csalatkozott, mert a fogoly így szólt: »Oh uram! nem azért sirok, mintha valami olyas valamit mondott volna, vagy azért mert meg kell halnom, hanem mivel nem tudom mi lesz az én halálom után a feleségemmel és gyermekeimmel, kiknek én voltam az egyedüli támasza.«

Ezen szavak annyira meghatották az idős német embert, hogy könyvelt szemmel így szólt: »Mondok valamit. Nekem nincsen senkim. Halálommal senkit nem keserítek meg. Ha a törvény csak egy életet kíván én szívesen meghalok helyetted.« A tiszthez fordulva folytatta: »vegye le róla a lánczot és tegye reám.« »Gondolja meg mit akar tenni.« — figyelmeztette az angol barátja — és csakugyan ne volna senkije?« »Nincs nekem senkim.« »Uram« — felelt a tiszt a mint bámulatából magához tért — »Nekem nincs hatalmamban azt megengedni, hanem jöjjön a hadi szállásra, lássuk mit mond a generális. Itt megtudták, hogy ezen helyettesítést a generális sem engedheti meg, a ki mindazáltal így szólt: »Itt van a trónörökös ő megengedheti a mit kérnek.« Elmentek a trónörököshöz, ki miután meghallgatta miért keresték fel így szólt: »Törvényeink nem engedik meg, hogy mást végezzenek ki a halálra, itélt helyett. Azonban ha nem vehetem el az ön életét ezen bűnös helyett, oda ajánlékozhatom önnek a fogolynak életet.« Megkegyelmezett és átadta a katonát. Ha egy királyi herceg képes megbocsátani, mennyivel inkább megbocsát a mindenható Isten a Jézus Krisztus érdemiért.

A zálogba tett istenek. Egy chinában élt hittérítő beszélt el a következő történetet. »Szeretném a többi különös tárgyak között haza küldeni néhány bálvány képet, pogány istent, a me-

lyeket valóban imádtak is«, mondá egy átutazó. »Nem lenne szíves segédkezni a megszerzésökben?« »Alig hiszem, hogy lehessen kapni«, — volt a válasz«, — Soha nem hallottam, hogy akár a papok, akár az egyes emberek eladnák azokat.« A közelebbi napokon, a mint Shanghai város utczáin haladtunk keresztül — mint már több ízben is tettem — megállottunk egy kereskedés kirakata előtt, a hol a különböző alaku fából, agyagból készült bálványokat készítették és árusították. Belépve a kereskedésbe utánna tudakozódtunk nem lehetne-e már tiszteletlen volt, így másod kére jutott bálványt, istent kapni. Nagy meglepetésükre egy sereg ily, már tiszteletre, imádásra eladott, de ismét vissza vitt bálvány alakot rakott előnkbe. »Hogyan szerzi meg ezeket?« Kérdeztünk. »Mikor az illető egyének szükségben vannak, elhozzák ide hozzám és zálogba teszik« volt a válasz. Önkénytelenül eszünbe jutott mily igazat mondott a nagy próféta midőn kortársait gunyosan figyelmezteti: »Fát vág magának, azokból tüzet gerjeszt, hogy megmelegedjék, hogy kenyeret süsön, peccenyét süt. Annak maradékából istent farag, meghajól azelőtt« és azután ha nincs tűzifa mivel kenyeret és peccenyét süsön, veszi a maradék fából készült istent és ezáltal egy pár részpénzt keres. (Sok ember az olvasót is zálogba teszi. Szerk.)

(Angolból.)

Csulak Zsigmond.

University Piros pünköszt.

Piros pünköszt,
Ime megjött.
A rózsa is kivirított,
Hogy a lélek eget nyitott!

Piros rózsa,
Fehér rózsa,
Piros pünköszt szép virága;
Uj fényt hozott a világra!

Uj fény, uj nap...
Lelkünk a rab,
Ezt kell már hogy föemelje,
Igaz hittel is betöltse!

Oh szent lélek,
Várunk téged.
Jöjj hát ismét a világra:
Te légy pünköszt szép virága.

H. Szántó István.

Mai képünkhöz.

A vasárnap olvasói már ismerik azt a nagy tengeri csatát, mely Port-Arthur előtt folyt le a japánok és oroszok között. Ennek a tengeri csatának lett áldozata *Makarov* orosz tengernagy, s hatszáznál több orosz tengerész katona. Olvasóinknak a bátor és vitéz Orosz tengernagyot Makarovot mutatjuk be, ki még aránylag nagyon fiatalon lelte halálát a sárga tenger habjaiban.

Vegyes hírek.

Pünköst. A pünkösti szent ünnepek alkalmából boldog ünnepeket kívánunk kedves olvasóinknak. Töltse ki az Ur az ő lelkét bőséges mértékben anyaszentegyházunk minden egyes tagjára!

Gróf Tisza Istvánné kitüntetése. Ő császári és apostoli királyi felsége, folyó évi május 3-án kelt legfelső elhatározásával borosjenői és szegedi Tisza grófné, született borosjenői Tisza Ilonának, borosjenői és szegedi gróf Tisza István magyar miniszterelnök nejenek a palotahölgyi rangot legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A király **Budapest**en időzése alkalmából egymást érik az udvari multságok. A múlt heteken fényes udvari bál volt, melyre hivatalos volt a többek között a képviselőház is. A brassói új képviselővel, **Copony** Traugott-al állítólag az udvari bálon történt meg a következő kis esemény: A követ ur egy lakájtól *német nyelven* kért hűsítőt. Erre a lakáj így felelt: Nagyságos uram *lehet itt ám magyarul is beszélni.*

Jókai végrendelete. Jókai Mór a következő végrendeletet hagyta hátra: En, alulírott dr. Jókai Mór a mai napon következő végrendeletet teszem: Lelkemet Istennek, poraimat az anyaföldnek ajánlva teljesen ép elmével és testi jó egészségben, minden külső kényszerítés vagy befolyás nélkül, vagyonomról eképen intézkedem elhunytam esetére; Miután fogadott leányomat, Feszty Árpádné, Jókai Rózát, az őt megillető köteles részén tul is már életemben kielégítettem, különben is részéről életben sok keserűséget szenvedtem: annál fogva elhalálozásom esetére minden ingó és ingatlan vagyonom és járandóságom öröklésére nézve általános és egyetlen örökösömmé szeretett feleségemet, dr. Jókai Mórné, született Grósz Bellát nevezem ki. Ezen végrendeletemet sajátkezűleg irtam és aláírtam. Kelt Budapesten, 1903. február hó 20-án. Dr. Jókai Mór.

Jókai vagyona. Jókai vagyona ingatlanokból s ingóságokból áll. Ingatlana a Svábhegyen, a Költő-utczában levő nyaraló. Ennek fele Jókai nevén, másik fele neje nevén áll. A Jókai ingatlan részén Fesztyné javára 10 000 forint van bekebelezve. Jókai hagyatékához tartoznak még életbiztosítási kötvényei. Sok év előtt négy társulatnál biztosította az életét 40.000 koronára, aztán körülbelül 40.000 korona értékű különböző érték-papírja van, s az az írói tiszteletdíj, amelyet műveinek magyar kiadása után a Révai testvérek cég még ötven évig köteles fizetni. Jókai ingóságai is nagy értéket képviselnek, különösen azok az értékes emléktárgyak, amelyeket ötven éves írói jubileumára kapott: szobrok, festmények, albumok és európai hírű csigagyűjteménye. Jókai évi jövedelme különböző társulatoktól, hírlapoktól évi 44 ezer koronát tett ki.

A perbefogott vasutasokért. A perbefogott vasutasok családtagjainak segélyezésére egy segélybizottság alakult a báró Bánffy Dezső elnök-

lete alatt, mely a következő felhívást adta ki:

A vasutasok munkaszünete és az ezt követő hatósági és bírósági intézkedések következtében sok családi élet, sok ártatlan nő és gyermek nyugalma és jóléte szenvedett súlyos zavart. A szenvedések enyhítésére a jó lelkek részvéte és szerény adománna szükséges. Erre hívjuk fel a nemesen érző közönséget. Birák és kormányzók dolgába nem avatkozunk: férfi, ember viselje sorsát, de mentjük az inségtől a nőt és gyermeket, a sujtott családot. A legkisebb adomány is emberséges cselekedet. Pusztán emberbaráti érzés vezet bennünket és éppen ezért gondunk lesz rá, hogy a segítség csak olyan mérvű legyen, hogy a munkamegszüntetés utólagvs jutalmazásának színel ne birjon. Az adományok esetleges feleslegét más jótékony célra fordítjuk. A gyűjtést a kérelmezett hatósági engedély megadása után kezdik meg.

Gyermek tolvajbando. Bécsben egy gyermekből álló tolvajbandát tartóztattak le, melynek üzelve Bécs közönségét alaposan megkárosította. A leleplezést a következő följelentés idézte elő: 12-én tudatták a rendőrséggel, hogy egy 15 éves fiu órát lopot. A nyomozás kiderítette, hogy a megszökött tolvaj különös tolvajszerszámot készített, hogy a 300 korona értékű aranyórát ellop-hassa. Egy orvos tulajdona volt és lakásán az íróasztalon feküdt. A nagyreményű ifju egy sajátágosan faragott bot segítségével a nyitott, de rácszott ablakon keresztül kilopta és 40 koronáért elzálogosította. A pénzt megosztotta bajtársaival. A jeles fiu letartóztatása után kiderült, hogy feje volt egy számos tagból álló tolvajbandának, melyet csupa 11 és 13 éves fiuból állított össze. Ennek a kezdetnek aligha lesz más vége, mint az akasztófa!

Négy katona szolgált magyar fiu jelentkezett a bécsi japán követségen, hogy önként beállanak a japán hadseregbe és harcolnak az orosz ellen. A nagy követőtől egy szép levél kíséretében azt az értesítést kapták, hogy a hadsereg kötelékébe csak japán alattvalók léphetnek be.

Világjáró óra. Napoleonnak maradt az a hire, hogy valami különös fiziológiai csoda folytán pontosan abban a pillanatban ébredt föl mindig, amilyet lefekvésekor megállapított. Való belőle csak annyi, hogy Napoleon roppant pontos ember volt, soha semmiről el nem késett. Nagy pontossága azonban nem szervezetének valami különös berendezése volt az oka, hanem — egy egyszerű ébresztő óra. Nagy Napoleon ébresztő órájának kereke aranyozott és vésett, vert bronzból készült; mutatója éppen nyolcz van az egyik az időt, másik a hold szakaszait, a harmadik a másodpercet, negyedik a naptári napokat mutatja, a többi a hónapokat, az esztendőt stb. Még egy kis higanyos mérővel is fel van szerelve, s azonfelül pontosan üti az órákat. A történelmi nevezetességű óra az oroszországi hadjáratot is megjárta.